

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Háköszl-utca 20. sz. Telefonszám: 300.
Kéziratok nem adatkak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

A németországi szakszervezetek.

— Az 1907. évi fejlődés. —

A magyarországi szociáldemokratákat bizonyos büszkeség és önérték tölti el, hogy atyamesterük, a német birodalmi párt évről-évre hatalmasan fejlődik. Ez a fejlődés az itthoni pártéhoz viszonyítva, tényleg hatalmasnak mondható, de alapjában véve a múlt évben a német párt növekedése is csekély volt az előző évekhez képest. A mi szemünkben horribilisek azok a számok, melyek a szakszervezetek működésének és fejlődésének legujabb jelentésében olvashatók, de ha figyelembe vesszük a német birodalom nagyságát, a német nemzet 60 milliónyi voltát: azok a számok mindjárt kicsinyekké törpülnek le.

A magyar szociálista lapok taktikából fujják fel azokat a számokat. A munkásságra bizonyosan elbódító hatással van annak a tudata, hogy szomszédunkban milliánál több szervezett munkás él és működik, háta mögött sok millióra rugó vagyonnal. Növekedik bizalma a szociáldemokrácia hódító erejében s az ingadozók is újra visszatérnek a zászló alá. Pedig ha a realitás szemüvegén keresztül vizsgálják az állapotokat, nagyon, de nagyon lelohadna lelkesedésük. Akkor megtudnák, hogy Németországban a nem szociáldemokrata szervezett munkások száma csaknem eléri a szociálistákét és azok mozgalma sokkal rohamosabban fejlődik, mint emezeké. Mert nagy apparátussal támogatják őket az állam, a munkáltatók és az egész polgári társadalom.

Lássunk most néhány számadatot a német szakszervezetek statisztikájából.

Az 1906. év végén a központi szövetségnek 1,799,293 tagja volt s az elmúlt év végén 1,873,146 volt a taglétszám. Tehát a szaporodás nem is éri el a százezret, holott az előző években a 2—300.000-et is meghaladta. A központi szövetség bevétele 1906-ban 41,602,939 márka volt, az elmúlt évben pedig a bevétel csaknem tíz millió márkával emelkedett, azaz 51,396,784 márkát tett ki. A szakszervezetek vagyónállománya 1906-ban 25,312,634 márkát, 1907-ben pedig 33,242,545 márkát tett ki.

Maguk a szociáldemokraták is elismerik, hogy sem a taglétszám, sem a vagyon emelkedése nem volt oly rohamos, mint az előző években. Ennek okául ők a múlt évben általánossá lett gazdasági válságot tartják, mely a szakszervezetek fejlődését mindig megláttja, esetleg meg is akasztja. Mi ezzel szemben a sárga szakszervezetek rohamos gyarapodását és fejlődését állítjuk s azt hisszük, helyes nyomon is járunk. A sárga szakszervezetek a szervezetlen és a szociálista szervezetekbe tömörült munkásság ezreit szívják évente föl magukba. Olyan veszedelem ez a szociáldemokrácia, mely minden gazdasági válságnál félelmesebb. Különbben is hamis okoskodás az, hogy a gazdasági válságok gátolják a szociáldemokrácia terjedését. A válságok nincsenek kihatással a munkásság tömörülő szándékára vagy legalább is kedvezőtlenül nem befolyásolják azt, sőt inkább ellenkezőleg.

A központi szövetségben levő szakszervezetek között 6 van már olyan, melynek taglétszáma meghaladja a százezret. Leghatalmasabb, mint mindenütt, a vas- és fémmunkásoké, melynek egymagában 355,386 tagja van. Érdekes azonban megemlíteni, hogy bár a könyvnyomdászok szövetségének csak 52,364 tagja van, vagyona mégis annak a legnagyobb: 6,262,090 márkát tesz ki. Szép jele ez a nyomdászok mindenfelé tapasztalható nagy összetartásának, testületi érzésének és áldozatkészségének.

A német szakszervezetek jelentéséből kikapott enehány számadat nyilvánvalóvá teszi hogy a szociáldemokrácia — éppen mint nálunk — ott sem áll már valami jó lábón s hogy viszonylagos nagyobb elterjedettsége dacára is megkezdődött benne a pusztulás folyamata.

Zenta panasza.

Nagy baja van a zentaiaknak a Tiszával. A Tisza egyre mossa a határukat. Evente áldozata lesz néhány lánct terület. Vannak ilyen szakadékok a torontáli parton is, de ott vannak sarkantyúk a part védelmére, a zentai parton, Adától Zzentáig azonban sarkantyú sincs, sőt a torontáli partok sarkantyúi csak még inkább mosatják a zentai partokat.

Ez ellen akarnak most tiltakozni a zentaiak, s követelni akarják a folyamtermérségtől a sarkantyúknak a torontáli partokról leendő eltávolítását.

A zentaiakban eddig a földművelésügyi kormány egy ígérete tartotta az életet, mely szerint a koplalói és mákosi határban, a partszagattások megszüntetésére alkalmas partvédműve épített.

Most azonban, mikor ezen partvédműveket haladéktalanul ki kellene építeni, a szegedi folyamtermérség kijelentette, hogy a partvédművek helyett csak a jóval kevesebb kerülő töltés bellebbhelyezését fogja javasolni.

Ez pedig annyit jelent Zentára nézve, hogy Zenta városától a Tisza újabb 80—100 holdat követel martalékul, a torontáli birtokosok javára, amely részen a part évről-évre nagy területeken iszaposodik.

A zentaiak most azon fáradoznak, hogy minden erejüket felhasználják a kormánytól igazságos ügyük győzelmének érdekében.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hívatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevárlásaikat eszközlik. :-:

Női kereskedelmi tanfolyam Szabadkán.

A női kereskedelmi tanfolyam megnyitására a miniszterium az engedélyt megadta. A tanfolyam tehát szeptember 1-én megnyílik és 10 hónapig tart. A tanfolyam igazgatója dr. Vajda Gyula, az állami felsőbb leányiskola igazgatója lesz. A szaktárgyakat a felső kereskedelmi iskola tanárai adják elő. A tanfolyam helyisége a szabadkai állami felsőbb leányiskola épületében lesz. A növendékek minden tanórán állandóan női felügyelet alatt állanak. A tanfolyamra felvehető a korra való tekintet nélkül mindazok, akik a polgári vagy a felsőbb leányiskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték. Azok, akik az említett iskolát nem végezték el teljesen, csak abban az esetben vehetők fel, ha a számtanból, a magyar nyelvből és földrajzból felvételi vizsgálatot tesznek.

A növendékek a tanév végén a kiküldött miniszteri biztosok elnöklete alatt írásbeli és szóbeli záró vizsgálatot tesznek és arról állami érvényességű bizonyítványt kapnak.

Felvételre való jelentkezéseket elfogad Dr. Vajda Gyula igazgató (állami felsőbb leányiskola épületében, Kossuth-utca) már a mai naptól kezdve délelőtt 10—11-ig.

Az érdeklődők számára kívánatos, hogy mielőbb jelentkezzenek, mert a tanfolyam csak korlátozott számban vesz fel tanulókat és így tömeges jelentkezések miatt a létszám hamar betelik.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 19. A Petőfi-asztaltársaság táncmulatsága.

Augusztus 23. A Katholikus Legényegylet műkedvelői előadása, saját dísztermében.

Augusztus 23. A függetlenségi kör rendkívüli közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

— **Kereszt-feltétel.** Szombaton d. u. helyezték föl a Szent-ferenciek új templom tornyaira a keresztet. Dacára az esőnek, megszámlálhatatlan tömeg nézte, hogyan helyezik a világ megváltásának dicsőséges jelét az új tornyok ormára, hogy onnan hirdessék a kereszténység, a kereszténység igazságának mulhatatlan diadalát. Főtisztelendő Kochán atya zárdafenök, gyönyörű magyar és bunyevác beszédben méltatta a kereszt jelentőségét és áldotta meg a keresztet. Ezután szakadó esőben végezte Nágel bádogos, Abrasits Mihály alkalmazottja a félelmetesen nehéz munkát. Egyetlen vigyázatlan lépés a sikos deszkán, s irtózatosszerű szerencsétlenség történhetett volna. Az Ur nem akarta a szerencsétlenséget, a feltétel a kiváló iparosnak baj nélkül sikerült. A szédítő magasságból ürített ezután poharakat öszentégenek, őfelségének, a szent ferenciek generálisának, a szent-ferenciek zárdafenökének, a városi tanácsnak, a tervező mérnöknek, Nagy Ferenc vállalkozónak, a munkásoknak és Szabadka város közönségének jóvoltára. Az ünnepélyes keresztfeltétel után a zárda vendégül látta a város képviselőit, a vállalkozókat és a munkásokat. Kochán zárdafenök Szabadka tanácsára emelte poharát. Bölts József dr. főjegyző és Tillmann Zoltán főszámvevő mondtak még lelkes felköszöntőket.

— **Őfelsége születésnapján** holnap, kedden ünnepélyes istentisztelet lesz, d. e. tíz órakor a szent-Teréz templomban, d. e. tizenegy órakor pedig a gör. kel. szerb templomban. A hatóságok mindkét istentiszteleten teljes számban megjelennek. A palicsi uti honvédhuszárkaszárnya mellett szép idő esetén tábori mise lesz, milyen a zombori és újvidéki ezredek is megjelennek.

— **A Függetlenségi kör Szent-István lakomája.** A függetlenségi kör is, mint minden évben, úgy az idén is megtartja Szent-István napi lakomáját a kör helyiségeiben. A lakomán résztvevők száma az idén sem lesz kisebb, a múlt évek résztvevőinek számától.

— **Adókövetés.** Az adófizető polgárok érdekeinek megóvása végett a szabadkai Munkaadók Szövetsége és a szabadkai fűszer és kiskereskedők egyesületének kérelmére Szabadka városa akként határozott, hogy a „Munkaadók Szövetsége“ és a „Fűszer és kiskereskedők Egyesülete“ tagjai adóinak tárgyalásához az adókövető bizottsághoz bizalmi férfinak a bizottság által tőlük kívánt felvilágosítás megadása és az adófizető polgárok érdekeinek megóvása végett két-két tagot saját kebeléből a „Munkaadók Szövetsége“ illetve a „szabadkai fűszer és kiskereskedők Egyesülete“ küld ki. Holnap, 18-án a bérkocsisok, bírósági végrehajtók, bognár, borbélyok.

19-én a borbélyok adóját tárgyalják.

— **Egyházmegyei hírek.** A gyenge egészségű Kemenes István helyébe az érseki hatóság Kerner István papnövéndéket küldte Romába a Collegium Germanico Hungaricumba. — Innsbruckba a Schweitzer József ömlesztősége által alapított két helyre Kemenes István és Spiller Antal, Budapestre a központi szeminariumba pedig Brandt Miklós küldetett.

— **Jézus-szivének szobra.** Nagy ünnepe volt Ottómajoron Nagyboldogasszony napján. Ugyanis az uradalom pusztai templomának bucsuja napján áldotta meg alkalmi szent beszéd után Vencel Alajos helyi káplán azt a művészi szép Jézus szive szobrot, melyet Szabó Gyula uradalmi ménesmester és neje ajándékoztak nagylelkű áldozatkészéssel a csinos templomnak.

— **Alapítványi helyek betöltése.** A vallás- és közoktatástügyi miniszter a vak budapesti országos intézetében megüresedett Szabadka város-féle alapítványi helyet, a kegyur kijelölése alapján Horváth Lajos vak gyermekeknek adományozta.

— **Gazdasági cseléd jutalmazása.** Ottómajorról írja tudósítónk: Egy derék cseléd — Foltin Pál — részesült hű szolgálataért magas miniszteri kitüntetésben és 100 korona jutalomban. Gazdája gróf Chotek Rezső ugyanolyan öszszeggel örvendeztette meg régi cselédjét. A miniszteri kitüntetést az isteni tisztelet után az uradalmi tisztikar és a cselédség képviselőinek jelenlétében Nikolics Izidor újvidéki főszolgabíró, szép beszéd kíséretében nyújtotta át. Örömkönnnyek közt köszönte meg az öreg munkás a kitüntetést és örvendő hangulat terjedt el a pusztákon végig.

— **Esküvő.** Szekenderovics Ferenc, augusztus hó 24-én esküszik örök hűséget, Szudárovics Magdának a szent-györgyi templomban.

— **A zentai munkáslakások** építésére megtartott árlejtés eredménytelen maradt, mert a kőműves és ácsmunkálakra ajánlat nem érkezett be. Az öszsmunkálatokra is csak egy ajánlat akadt, Fazekas és Molceré, ez azonban sokkal drágább volt az előírászatnál s hozzá meg 90 napi munkaidőt kívánt 60 nap helyett.

— **Villámcsapás.** Bajmokról írják: Hétfőre virradó éjjel valóságos áprilisi időjárás volt — háromszor is beborult, majd ismét kitisztult. Simon János gazda házába belesapott a villám — az ijedtségen kívül szerencsére más baj nem történt.

— **A kereskedelmi iskolai választások.** A kereskedelmi tanonciskolába tegnap ejtették meg a választásokat. Megválasztották igazgatónak: Meznerics Ferenc; tanítóknak: Zacsó Alajos és Maurer Nándor.

— **Építkezések.** A bácsföldvári templom bővítési tervének fölvétele végett a kalocsai hatóság Petrovác Gyula mérnököt küldte a helyszínére. Ugyanöt bizta meg a veprődi nőzárda tervének és költségvetésének elkészítésével is.

— **Lezuhant az emeletes ház tetejéről.** Bizony nem mindenki született bádogosnak. Nem mindenki képes arra, hogy szédülés nélkül mászkáljon tornyokon, emeletes házak tetőin. De nem is mindenkinek van olyan szerencséje, mint a bádogosnak. Ezt bizonyította be ma Sztantics Nándor, tizennyolc éves bádogos segéd. A Weinhut-féle emeletes ház tetején dolgozott. Megcsuszott-e, nem-e, megmondani maga sem tudná, annyi azonban bizonyos, hogy a háztetőről leesett a kövezetre. Eszméletlenül terült el, de mire a mentők megérkeztek, akkora már meglehetősen kedélyesen sétálgatott föl s alá. A hátulját ütötte meg alaposan, egyéb baja nem történt.

— **Hirdetmény.** A budapesti cs. és kir. katonai élelmező raktár (Lehel-u.) 1000 métermázsza rozst és ugyanannyi zabot fog közvetlenül a termelőktől kézi vásárlás útján megvásárolni. Egyes mezőgazdák 100 mm., termelők egyesülete 500 mm.-ig terjedő gabonát ajánlhatnak fel megvételre; a helyi árak a budapesti tőzsdének 1908. július 22-iki átlagos árjegyzésén alapulnak és pedig rozsa ára métermázsánként 19 kor. 43 fil., zab ára 16 kor., 43 fil.; az átvétel után azonnal kifizettetnek és kincstári zsákok 10 napig díjtalanul kölcsönöztenek. Azok esetleges emelkedésénél azon különbözetet, mely a budapesti tőzsdének 1908. július 22-iki átlagos árjegyzései között mutatkozik, a fenti árakhoz hozzáadjuk, az árak esetleges csökkenéseinél pedig a helyi árakból levonjuk.

— **Kötelező bábatartás.** Belügyminiszteri rendelet érkezett le az alispáni hivatalhoz, mely azt tartalmazza, hogy a Bács-bodrogmegyei községeket szigorúan utasítsák, hogy minden község és kisközségben, hol 800 lakos van, okleveles bábát kötelesek alkalmazni. Két egymástól legfeljebb két

kilométerre eső oly községekben, melynek lakossága 1500 lakosnál nem nagyobb, közősen tarthatnak egy okleveles bábát.

— **A hercegszántói kuruzslóasszony.** A napokban olvastuk, hogy a jávoshalmi csodadoktor a halálba „gyógykezelt“ egy szegény beteg asszonyt. Ezzel kapcsolatban felhívjuk az illető körök figyelmét, hogy Hercegszántón is működik egy kuruzslóasszony. Hire akkora, hogy Fajszról, Nádudvarról, A vaskuti vámon át naponként négy-öt kosival tódulnak a betegek Hercegszántóra. Az illetékes körök hassanak oda, hogy annak a hercegszántói asszonynak ne legyen kedve továbbra is kuruzsolni.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Papp Istváné, bajai szőlőbéli budárné, tegnap délután, öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Belső égési sebeivel a közkórházba szállították.

— **Két tragédia.** Bátran ezt a címet lehet adni annak a két képnek amely tegnap este óta a Kossuth-utcai mozgósínházban bemutatásra kerül. Az egyik kép a dános haramiákat, a másik a Kowald-gyár égését mutatja be. Mind a két kép, dacára borzalmaságainak nagyon szép és felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **Elveszett.** Rauschnitz Jakabné, tegnap délután, a villamoson aranyóráját elvesztette.

— **Öngyilkosság.** A perverzítés büne kergetett öngyilkosságba egy embert, aki ellen büne miatt a bűnvádi eljárást megindították. A megtévedett, kétszeres bűnös Margetics Brunó, aki perverz tettének felfedezése után valószínűleg azonnal öngyilkosságra szánta el magát. A bűn felfedezése után másnap végrendeletet csinált, de második bűnét, az öngyilkosságot csak harmadnap követte el.

— **Fővadak által okozott károk megtérítésének kötelezettsége.** A m. kir. Kuria egy legutóbb felmerült erett alkalmával elvi jelentőségű döntvényként mondotta ki, hogy az 1883. XX. tc. 7. §-a értelmében a vadkárokért meghatározott kártérítési kötelezettség azt a birtokost vagy haszonbérletet, akinek vadászterületén a kárt okozó fővad tenyészik és aki az ebben a körülményben jelentkező gazdasági előny élvezetére jogosult, mint az előnnyel a dolog természete szerint kapcsolatos kötelelem, kétségkívül terheli, tekintet nélkül arra, hogy a vadászterület a fővadak kiváltásának meggátolására és így a vadállomány állandósítására alkalmas kerítéssel körülvett-e vagy sem?

Ismerőseink körében terjesztjük a „BÁCSKAI NAPLÓT.“

Sándor cigány hegedűje.

Sándor cigány hegedűje elhallgatott régen, Hej, sokat is zokogott már sok ragyogó éjen, Szegény Sándor arca halvány, sötét szeme bágyadt. Az angyalok vetik is már számára az ágyat.

Sándor cigány nem muzsikál, csak ott ül a széken, Szorongatja a vonóját reszkető kezében. Dehogyan menne lefeküdni! Dideregve, fázva Hajnalig is elvirraszt a füstös kávéházba.

Sándor cigány a hegedűn ismét maga játszik, Szemeiben a régi tűz lobogása látszik. Addig húzza keseregve, busan, elhalóan, Míg elröpül a lelke is a hegedűszóban.

Simon János.

Gombok a szivarokban.

A szivaros emberek már napok óta veszedelmet szimatolnak a levegőben. A szivaros embernek fölötte jó szimatja van, a mely azonnal meg tudja különböztetni a petróleumos kóc füstjét a dohánylevél füstjétől. De más jelek is sejtetik a veszedelmet. Aki nem tud jósolni az elutóbbnál el-

ütöbbségetől és a legkülönbözőbb füstkarikákból, az egészen más jelekből is megállapíthatja, hogy valami büzlök a szivarokban. Egy nadrággomb például szebben beszél, mint a legszerelmesebb levél. És ha mi több, a nadrággombot a regale-médiánkból halásszuk ki, akkor holt bizonyos, hogy a dohánygyárban bajok vannak.

Nem kell ahhoz különösebb tudomány, hogy egy trabukóból előkerült nadrággombról egész szociológiai tanulmányt olvassunk le. Mert mi az a nadrággomb a trabukó gyomrában? Egy üzenet. Semmi más. Mindenki úgy üzen, ahogy tud. Régi barátunk, a tengerész kapitány, mielőtt hajót tör, egy sörös palackba dugaszolja üzenetét, amelyet aztán a tenger elsodor, ahová akar. A lég-hajós, hogy üzenessen, szardiniás dobozokat visz magával és azt alkalomadtán ledobálja annak a fejére, akinek az üzenet szól.

E postai szállítmányok között a legtekélyesebb intézmény az „ajánlott nadrággomb.” Egy ily gombra rá van írva az egész munkásosztály keserősége és az élet egész szomorúsága. A gomb elmondja, hogy a munkásoknak kevés a pénzük. Mert ha sok volna, kracjárt tennének a trabukóba és nem nadrággombot. A gomb azt is kifejti, hogy ez az élet egy fületlen pityegombot sem ér. Továbbá azt, hogy a nadrággombot nem lehet megélni. A nadrággomb üzenetét a kötél üzenet fogja követni. Ebből azután megtudjuk, hogy a munkások már azt sem bánják, ha minden kötél szakad. Végül kapunk egy szivart, amelyben nincs többé üzenet, de nincs is többé köszönet.

Ebből megállapíthatjuk, hogy a budapesti dohánygyárban kiütött a sztrájk és a szivarokat most már az igazgató ur szobaleánya sodorja. Ma még csak a nadrággombnál tartunk és csak itt-ott akadhat az ember egy kis cipőszinóra. A dohánygyárakban tehát bajok vannak és kétségtelen, hogy igen veszedelmes sztrájk előtt állunk. Ezt persze hamarosan meg kell akadályozni, mert ha egyszer a szivaros emberek is üzengetni kezdenek majd a dohánygyári igazgatóknak, egészen bizonyos, hogy nem nadrággombot fognak küldeni.

Ünnepi duhajkodások.

Régóta akadt mentőinknek anyai dolga, mint az elmúlt két ünnepnapon. A bicskadüh megszállt kicsit meg nagyot. Hat embert bicskáltak meg, közülök egyiket annyira súlyosan, hogy reggel a járó-kelők eszméletlen állapotban akadtak rá az utcán. Az ünnepnapok e megszenesítettségét nem ártana a büntetések legszigorubb alkalmazásával az ünnepek és az Isten törvényeinek tiszteletére megtanítani.

Az egyik megbicskázott Kocsmár Balázs, huszonöt éves napszámos volt. Az István-utca egyik kocszmájában tíz liter bort fizetett pajtásainak, akik ezért becsipve a bortól, nem csak kidobták a kocszmából, hanem a balvese tájékon meg is bicskálták.

A második megbicskázott Szabó Batancs János, a Strassburger malom kocsisa, akit a malommal szemközt lévő kocszmában tettek egyidőre nyomorékká. Összeesve társaival, ezek a literes üvegekkel a jobb alkarrját és a kezét sebeztek össze vissza.

Huszár Sándor tizenhárom éves, harmadik körű szabóinas balkarját két inastársra szurta keresztül a bicskával.

Az éjszaka két órakor a műtrágyagyár körül Krnyajszki Glogyin Szávó, Miatov Nenad és két társa találkozott Sajtós Szilveszterrel és vagy tíz társával. A két csapat találkozás után csakhamar össze is veszett. A káromkodást bicskázás, botozás követte. A háborúnak három áldozata lett: Krnyajszki Glogyin Szávó, Miatov Nenad és Sajtós Szilveszter. Az első kettőt is alaposan megbicskálták de a harmadiknak a sebei voltak a legsúlyosabbak. Ez összeesett a harctéren, s a járókelők reggel eszméletlen állapotban találták. A mentők súlyos sebeivel a közokházba szállították.

Uj törvénykönyv!

A szeszadóról

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyancsak a szeszkontingens megállapításáról és annak felosztásáról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN.

SPORT.

> **Fotball mérkőzés Bajmokon.** A „Bajmoki Athletikai Klub” kihívta mérkőzésre a „Bácska” Szabadkai Athletikai Klub „B” csapatát. A kihívást a szabadkaiak el is fogadták.

A football mérkőzés, melyre egész Bajmok készül, kedvező időjárás esetén folyó hó 20-án Szent-István napján délután öt órakor lesz. Kívánjuk a derék athlétáknak, hogy élvezetes délutánt nyújtsanak majd a közönségnek.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arebőr-finomítója a LEHRER-féle

ERESÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonyosává és üdév teszi. Nem zsíros s onnelfogva nappal is használható. Pörsekenek, bőrrepedések és bőrkilítések ellen utóérhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-11

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bács megye).

REGÉNY.

KLEOPATRA.

E kora reggeli órákban, — a palota órája tízet vert, — a park egész királyi szépségét kifejtette. A kis török fürdő kupolája drága kőként ragyogott; a márványhidak mintha a levegőben lebegtek volna, annyira kiváltak a fák sötét zöldjéből. A hársillat illatos párákat telítette a leget. A cár annyira szerette ezen illatot, hogy a hárs virágzásának idejét minden körülmények között Ozarszkoje Szeloban töltötte, hogy ezen üdítő illatot élvezhesse. A hatyuk a tavon uszkáltak. Az óriási angol kertben nem volt az ember elszigetelve és mégis feltalálhatta a magányt.

Kleopatrának békére és csendre volt szüksége. Elhagyta a tó partját, ahol a magános, vagy kisebb csoportokban sétálókkal találkozni kellett volna és egy rendszerint elhagyott sétány felé indult a hamis romok irányában, melyek a park egyik kapuját képezték. Biztosan tudta, hogy itt csak dajkáktól kísért gyermekekkel találkozhat.

Az árnyék és hűvösség ekkor már jól esett, mert a nap régóta ragyogott a világoskék égen. A fák leveleit szellő lengette, ide röpitve néha-néha a misére hívó harangok csengését.

Sétálás közben haragja lassankint lecsillapodott és helyét a bánat foglalta el. Minő szerencsétlenség a szépség. Minő szerencsétlenség, hogy nem emelkedhetünk e dolyfős, az előítéletekből gyurt, a neveléssel teli társaság fölé, melynek ítélete megmásíthatatlanabb volt a bíró ítéleténél, mert hiszen a cár megkegyelmezhetett. És ki tudott valaha is csak a társaság ítélete fölé emelkedni?

Mind e fölött lebegni! Dacolni az igaztalan ítéletekkel, törvényeket szabhatni, s

azután a hatalom poleán jónak, türelmesnek lenni, szánakozni azok fölött, a kik csalódnak, különösen azok fölött, akiket elítélnak, kezet nyújtani a rágalmozottaknak és büszkén így szólani: „Ez így lesz, mert akarom!” Vajjon sohasem érkezik el a nap, ahol a szívvvel megáldott nő a fájdalmak után egyszerre csak a kegyelmek és jötevők fölött rendelkezők soraiban találja magát?

— Nagyon siet kisasszony, szólott mellette egy hang, mely megremegettette.

Szemközt állt vele, azzal, aki mindent megadhatott neki. Hü fehér agárnak kíséretében volt, amely szintén megállt. A nagyherceg az érdeklődés különös kifejezésével nézte Kleopatrát.

Kleopatra urának szeméibe a szerencsétlen hűbéres könnyes tekintetével nézett, s kezét a szeliden rátekintő fehér agár fejére merte tenni.

— Nagyon meghatotta valami! szólott ismét a nagyherceg, szükségét érezve annak, hogy e talányhoz megtalálja a kulcsot.

Ki tudja, talán azzal civakodott gondolokban, akit titokban szeret... Boris megakart tudni, vajjon csakugyan szeret-e titokban egy férfit, akinek a nevét ő, a nagyherceg nem tudja.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

V. Ottómajor. Köszönjük a szíves értesítést, kérjük máskor is.

V. Gy. Zenta. Kérjük a Szent-Istvánra megígért kedden estőre, vagy szerdán reggelre expresse, mert elkésik, amit nem szeretnénk.

NŐI FELSŐRUHA VARRÓ ÉS SZABÁSZATI TANFOLYAM.

Alulírott ez uton is értesítem a tisztelt szülők, hogy 1908. évi szeptember hó 1-én kezdődő — 10 havi tartamu — Szabadkán, IV. kőr, Mátyás-utca 46-ik szám alatti lakásomon

női felsőruha varró és szabászati tanfolyamot tartok az alábbi feltételek mellett:

1. A tanfolyam kezdete 1908. évi szeptember hó 1-én leend és tart 1909. évi június hó 30-ig, melynek megszakítás nélkül való elvégzése kötelező.

2. Beiratkozni lehet a tanfolyamra 1908. évi augusztus hó 20-tól kezdve lakásomon naponta délelőtt 8-10 óráig és délután 4-6 óráig.

3. A tandíj 120 korona, melynek fele a beiratkozás alkalmával, másik fele 1909. évi február hó 1-én fizetendő. Azon növendék, aki a tanfolyam első két hónapján át résztvett a tanfolyamon, a második félévi tandíját az esetben is megfizetni köteles, ha a tanfolyamról — igazolt betegség esetét kivéve — elmarad.

4. A növendékek a női ruha varrás, díszítés és szabásban gyakorlati teljes kiképzést nyernek, s alulírott a tanfolyam végén alkalmat fog nyújtani a szülők és érdeklődőknek arra, hogy a növendékek kiképzéséről meggyőződjenek.

5. A tanidő a 10 hónapi tanfolyam minden hétköznapján délelőtt 8-11 óráig és délután 2-4 óráig tart.

A mélyen tisztelt szülők és gyámok nagyrabecsült érdeklődését és támogatását kéri.

Szabadkán, 1908. július hó 7-én

485-15-10

Özv. Kammerer Félixné.

16236/1908. tan. sz.

500-1-1

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi épületek, közbiztonsági és a palicsi-gépfáz fűtésére, a folyó évi téllal kezdődő egy évi időtartamra szükséges mintegy 40 vagon kályha-, 20 vagon hazai kazán szállítására

f. évi augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor

a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében árlejtés fog tartatni. — Az árlejtésben részt venni öhajók tartoznak zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtés megkezdéséig a városi tanács iktató hivatalánál benyújtani és mellé 1000 korona készpénzt, avagy ily értékű ovadékképes értékpapirt bánatpénzzel csatolni. — Az árlejtés egyéb feltételei a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Szabadka, 1908. évi augusztus hó 8-án.

A városi tanács.

Figyelmeztetjük a m. t. közön-
séget, hogy a **világhírű**
eredeti SINGER varrógépek
kizárólag a cégünkkel ellátott,
saját gyári raktárainkban kaphatók,
minden nagyobb városban és **kérjük**
a cégre ügyelni. 489-5-5

➤ Határozott gyári árak részlettörlesztésre is. ➤

SINGER Co.
varrógép részvénytársaság
Szabadka, Huspiac, Deák-utca
és Teréz-tér sarok.

➤ Tisztességes képviselők és pénz-
beszedők vidékre felvételnek.

1559/1908. végreh. szám.

499-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. III. 450/3. számú végzése következtében a szabadkai állami és törvényhatósági tisztviselők fogyasztási szövetkezete javára Szekenderovics Odön és neje szabadkai lakosok ellen 97 K 37 f. s. jár. erejéig 1908. évi június hó 15-én foganatosított ki-elégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 794 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 2088/2 számú végzése folytán 97 korona 37 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 3. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 53 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, I. kör, 243. h.-szám a Kölessey-utca leendő megtartására 1908. évi augusztus hó 25-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kőszpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi aug. hó 10. napján.

Bende Ignác,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala.

Uj házban
3 utcai és egy udvari szobá-
ból álló lakás minden
mellékhelyiséggel
kiadó
VI. kör, Ódor-utca 132. szám.
496-4-3

Utazó ügynökök
felvételnek,
amelyek a magyar és szerb nyelvet
birják
Stern Adolfnál Szabadka,
Főtér, (Vermes-ház) 501-5-1
varrógépkereskedés.

MEGHIVÓ.

Az „Első csátaljai kiházasítótársaság mint szövetkezet”
folyó évi augusztus hó 23-án délután 3 órakor

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

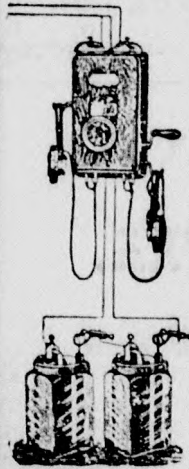
tart, melyre tagjait tisztelettel meghívja.

Tárgy: **Igazgatóság.**
A szövetkezet feloszlata.

Csátalja, 1908 augusztus hó 15.

498-1-1

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-25

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legujabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári árakon.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgöncyim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassod-
rony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok,
tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. elő-
állítás rendszerére szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esatornázást, betonirozást, nedves
falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTOSŐVEK.

Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,
a vasuti indóházzal
:: szemben. ::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, viktartók
és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6
színben, márvány-, mozaik- és gránit-
lapokból.

KÖAGYAGCSŐVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész
nagyban és kicsinyben.

320-80-03

VAKOLATI KÖPÖR.

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Ártalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény,
bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és
megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely I kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

➤ Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán. ➤

416-62

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradójában.